

majoria de mots germànics pre-imperials i pre-cèltics en P- són manlleus de llengües pre-germàniques del Centre o Nord d'Europa, el que pot ser és que tant a Teutònia com a Romània vingui d'una comuna deu pre-romana, però en variants localment diferents. Així ens explicariem la discrepància entre P- + -L- i P- + vocal + -L- entre les dues grans famílies, i així potser donaríem compte juntament de les assenyalades divergències internes de les formes germàniques i el trilema PILLU-/PILU-/PLU- entre les formes de les nostres.

Aquesta perspectiva hauria de restar reservada per al futur. Tanmateix no vull deixar d'assenyalar que hi ha una arrel PLEUK-/PLUK- ben establerta com a indoeuropea amb sentits ben semblants al nostre: 'borra', 'plomissol', 'pèl', 'deixalla, rebuig', i que aquesta no sols es conservà en les llengües bàltiques sinó també en l'indoeuropeu pre-teutònic, si bé naturalment aquí la P- passava a F- germànica (d'on l'al. *flocke* 'borra', isl. ant. *flōki* 'pèl o llana de feltre': d'aquí el lit. *plaukas* 'pèl' (genitiu plural *plaukū: káklas be plaukū* 'coll sense pèls', en un text, *faula* de Rheaia crec, Voelkel, *Litau. El-buch*, 62.11), lit. *plūksna* i *plūnksna* 'ploma', letó *plaukaī* 'pèls', *plauki* 'rebuig de llana de teixir', 'pols', 'sègol banyut', *plaukas* 'filagarses, brins', i el verb letó *plūkt* (pres. *plūcu*) justament és 'pellucar', 'escarpir', 'arrapar', 'desbarbar plomes' («pflücken, raufen, zupfen, schleissen»), amb iteratiu *plūkāt* 'pelluquejar, anar escarpint'.

Encara que alguns lingüistes sospitaren que el verb letó resultés en alguna forma d'un manlleu de la família romano-germànica, altres (Falk-Torp, s. v. *plukken*, Meringer i Van Wijk, *IdgFgn.* xiv, 114; xxiii, 371) admeteren ja un manlleu en direcció oposada, i Person, *Beiträge z. idg. Wortforschung*, 238, 806, posà de relleu que l'alternança *au/ū* de les formes bàltiques, era massa conforme al sistema apofònic d'aquestes llengües perquè es pogués dubtar de l'autoctonia del mot en bàltic. En conclusió Walde-Pok. II, 97, i Pok., *IEW*, 937.8f. han admès com a cosa definitivament establerta aqueixa arrel indoeuropea, i la seva supervivència en bàltic.

Essent així que els dialectes sorotàptics tenien un lèxic molt semblant al de les llengües bàltiques, resta doncs plantejada la possibilitat que les varietats sorotàptiques de la Renània pre-teutònica, dels Alps i dels dos vessants pirinencs deixessin el llegat de tres bases una mica divergents: PLUKK-/PĀLUKK-/PĀLLUKK-, car no oblidem que el *šawa* indoeuropeum dóna i en indoirani, que una idea naturalment iterativa i afectiva com la de *pellucar* es presta molt particularment a la geminació intensiva de les consonants. Però reconeguem d'altra banda que els detalls fonètics i gramaticals dels dialectes sorotàptics ens són inaccessibles, privant-nos així d'un seriós control (positiu o negatiu) en el terreny que hem aspirat a entrellucar.

Acabarem indicant alguns fets complementaris catalans que hem deixat en suspens com a inessencials. La presència del verb, i ja amb -l-, en el nostre S. XIV la confirmen els diccs. de rims: *pelluch* entre 15 rims en -uc en Jacme Marc (*/fexuch, frejoluch* etc., 1152, i

el subjuntiu *pelluchi* en rima amb *acluqui*, 1012), *pelhuca* 172.8 i *palbu* <c>h 1400.10 en el *Torcimany* d'Aversó. Verdaguer l'usà ja en l'original de l'*Atl.* de 1877: «Dintre una capsa d'or, dels morts allí a la balma, / d'un fill guardava 'ls ossos, que fóra mon mirall, / mes *pellucant* un dia los dàtils d'una palma, / a una picada d'aspit féu lo darrer badall» III, 11bis, estrofa esborrada en el ms. definitiu.

Avui *peluká raim* fins al capdamunt del Pallars (Tavascan, 1934); d'altra banda rossellonès: «era sol, i era turmentat / pel desig de se fer una societat; / un dia se posa en campanya / *pellucant* per 'ci i 'lli, / un company per se divertir», ASaisset (*Catal. d. R.*, 217, també 115 i 223), i com a *pelluscar* en l'exemple que en cita *AlcM*, alteració ocasional per contaminació del sinònim *rebuscar*. En valencià *espellucar* a la Ribera on uns ho diuen així i altres *espigolar* (*garrofes, ametles, cacau, patates*); *espellucó* 'escomesa i dany sofert per un arbre per un mal vent o tempesta': «la pedregada li ha fet un bon *espellucó* a la vinya» i també usat figuradament (Valor-Giner, 1950-5): aquest segurament ve d'**espellucaó* -ATONEM. La variant derivada amb *es-*, pròpia del francès i el gascò, apareix, doncs, així mateix, no sols en el P. Val., sinó també a Mall.: «San Lluc nesples *espelluc*» (trad. «desde S. Lucas los nisperos se abren») és dita proverbial a l'Illa (*DFgra.*, 612a).

En fi, vistes les petjades sorotàptiques que s'han notat a Astúries, interessen les formes ast. «*apeluques* les muires que van detrás de los maones [canastos para depositar espigas], que cueien el pan ['blat'], recoiendo les spigues, que dexten les mesories ['falcs']», i les que caen al suelu» (Rato), i ast. or. *pelucar* «recoger flores o frutos, arrancándolos con la mano, de las plantas» (Vigón, *Vocab. de Colunga*), i *pelucau* = *apañau* o sigui 'capat' ib. (que recorda curiosament les accs. germàniques i bàltiques: esc. *plukka* 'arrabassar', letó *plūkt* 'arrapar, escarpir').

DERIV.: Pall. *apalluquir* 'apariar el foc, acostant i disposant bé la llenya perquè no s'apagui' i a Paüls de Flamicell 'recollir una persona enfredorida o indisposta i agomolar-la bé al llit o a la vora del foc' (Violant, *AJLC* IV, 204). *Pelluc* (però desconfiem de l'acc. § 3 i el refrany, que cita, confusionaris amb els parònims *pelló* i *pallús*, mal llegit segurament per *pelluç*). *Pellucas*. *Pellucades*. *Pellucador*. *Pellucaima*. *Pellucalles* (1739) mall.

¹ Valor molt escàs o nul té una variant metatètica *picullar* (cat. occid.) car és merament local. — ² Es fundava en una lectura feta pel vell Raynouard (IV, 487) d'un sol vers del roergàs Daudè de Pradas (mj. S. XIII, o 3.^{rt} quart, no pas ca. 1220), segons el ms. que ell usava. L'altra dada medieval (el ben conegut trobador Sordel) porta *pelucar* (PSW VI, 198); *espelluca* f. «épluchure» en el provençal Raimon Ferraut, S. XIII. El *TdF* encapçala *pelucà* i dóna una munió de testimonis de la -c- (en part > ch) directes o derivats, amb una variant *pelugà* (sense dades), cercle viciós, perquè és la que treu de Raynouard. Els altres testimonis que creu poder afegir-